

השפעת התערבות משולבת על זיהומים בדרכי שתן בקרב מאושפזים במחלקות פנימיות

יעל כהן, מלכה יעקובוב, אדוארד מזו, לילי רביב, דר דבי בן דוד

רקע

זיהום בדרכי שתן הנו אחד הסיבוכים השכיחים בקרב מאושפזים במוסדות בריאות וכתוצאה מהארכת משך האשפוז, מתן טיפול אנטיביוטי ועלויות כספיות. תרבות שתן נחשבת ל"gold standard" לאבחון זיהומים בדרכי השתן. אך מעל 50% מהתרבויות נשלחות בהעדר התוויה מתאימה. אבחון שגוי עלול לגרום לטיפול אנטיביוטי מיותר. לפני התערבות נמדד בבית החולים שיעור האירוע גבוה של זיהומים בדרכי שתן במחלקות הפנימיות.

מבנה המחקר

מחקר התערבותי
"לפני-אחרי"

מטרה

הפחתת שיעור היארעות של זיהומים בדרכי שתן והפחתת אבחון שגוי של זיהומים בדרכי שתן באמצעות תוכנית התערבות משולבת.

תקופת המחקר

תקופת בסיס (ינואר 2018 - דצמבר 2021) - ניטור זיהומים בדרכי שתן התבצע לסירוגין 2-3 חודשים בשנה. דגימות שתן נאספו בבוסיות סטריליות ללא חומר משמר והועברו למעבדה המיקרוביולוגית באופן ידני.

תקופת ההתערבות (ינואר 2022 - דצמבר 2023) - הוחל בניטור זיהומים פרופקטיבי מתמשך ומתן משווא חודשי. דגימות שתן נאספו במבחנות המכילות חומצה בורית ונשלחו באמצעות מערכת העברה פנאומטית. ההטמעה כללה ביצוע הדרכות חוזרות והצגת מקרים בישיבות צוות על התוויות לשימוש בצנתר בדרכי שתן ושלחת תרבויות שתן.

תוצאות

במהלך המעקב נצפתה ירידה בשיעור לקיחת תרבויות שתן מ-82/1000 ל-49/1000 ($p < 0.001$) (גרף מספר 1).
שיעור לקיחת תרבויות בהתאם להתוויה עלה מ-43.9% ל-56.7% ($p = 0.015$).
השיעור הממוצע של שימוש בצנתר ירד מ-0.30 ל-0.20 ($p = 0.001$) (גרף מספר 2).

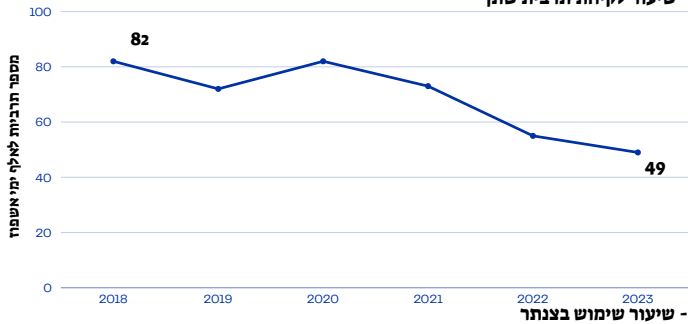
שיעור התוצאות החיוביות בדגימות שנזרעו בתוך 4-24 שעות מהלקיחה ירד מ-30.4% (704/2317) לפני ההתערבות, ל-24.0% (251/1049) ($OR\ 0.80, 95\% CI\ 0.67-0.9$) לאחר הטמעת השימוש במבחנות חומצה בורית.

שיעור זיהומים בדרכי שתן ירד מ-2.54 בתקופת הבסיס ל-0.64 ל-1000 ימי אשפוז בתקופת ההתערבות ($p < 0.001$) (גרף מספר 3).

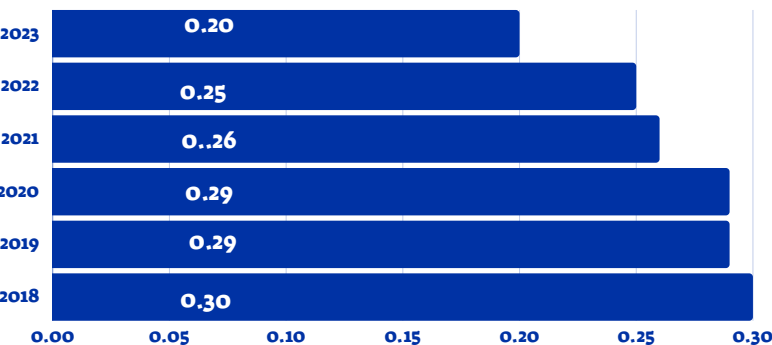
מסקנות

התערבות משולבת של שיפור בהליכי לקיחת תרבויות שתן וצמצום שימוש בצנתרים בדרכי שתן הובילה לירידה משמעותית בשיעור זיהומים בדרכי שתן בקרב מאושפזים במחלקות פנימיות. ההסתכלות הכוללת על השיקולים הקליניים של שימוש בצנתרים חודרניים ולקיחת תרבויות, ניתוח מקומי של פערים בטיפול בדגימות, ומתן משווא בתדירות גבוהה מהווים מרכיבים חיוניים להטמעת שינויים לטווח ארוך.

גרף מספר 1 - שיעור לקיחת תרבויות שתן

גרף מספר 2 - שיעור שימוש בצנתר

גרף מספר 3 - שיעור הזיהומים בדרכי השתן במחלקות פנימיות

